

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: R. B.

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 10. 2021, č. j. X, ve věci invalidního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalovaná odňala žalobci invalidní důchod od 16. 8. 2021 (rozhodnutí ze dne 26. 7. 2021). Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí námitky, které žalovaná zamítla v záhlaví specifikovaným rozhodnutím (napadené rozhodnutí). Proti tomuto rozhodnutí se žalobce brání žalobou.
2. Žalobce v žalobě mj. uvedl, že posudkoví lékaři nepřihlédli k jeho předchozí pracovní činnosti truhláře ani k dalším jeho zdravotním postižením. V posudku ze dne 12. 7. 2021

Shodu s prvopisem potvrzuje

stanovil posudkový lékař míru poklesu pracovní schopnosti v dolním procentním rozpětí položky postižení, do kterého žalobce patří, a to na 30 %. V posudku ze dne 30. 9. 2021 pak lékař opravil posudková kritéria – změnil položku na lehčí zdravotní postižení a snížil míru poklesu pracovní schopnosti na 20 %. Ani v druhém posudku lékař nezvýšil hodnotu míry poklesu pracovní schopnosti o 10 % podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., kterou se stanoví procentní míry poklesu pracovní schopnosti a náležitosti posudku o invaliditě a upravuje posuzování pracovní schopnosti pro účely invalidity (vyhláška o posuzování invalidity). Žalobce nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, které považuje za nedostatečně odůvodněné. Má za to, že jeho zdravotní stav nebyl správně, úplně a přesvědčivě posouzen, jelikož se od doby uznání invalidity nezlepšil. Právě naopak, zhoršil se. Poukazuje, že často nekontrolovaně padá, trápí ho bolesti hlavy, píská mu v uších a má vysoký tlak. Dochází také na psychiatrii.

3. Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že její lékař správně zjistil a posoudil zdravotní stav žalobce. Jeho posudek je objektivní. Dále navrhla důkaz posudkem posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (posudková komise).
4. Soud zjistil, že žalobu lze věcně projednat. Přezkoumal tedy napadené rozhodnutí v souladu s § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.), v mezích žalobních bodů a vycházel ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalované, tedy ke dni 27. 10. 2021 (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
5. Žaloba není důvodná.
6. Z připojeného posudkového spisu soud zjistil, že žalobce byl od srpna 2019 invalidní. Lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava (OSSZ Ostrava) v **posudku ze dne 12. 7. 2021** zjistil, že žalobce již k tomuto datu není invalidní, jelikož jeho pracovní schopnost poklesla jen o 30 %. Šlo o středně těžké postižení dle kap. V pol. 1c vyhlášky o posuzování invalidity (rozpětí 30-45 %). Posudkový lékař tedy oproti původnímu posudku, dle něhož žalobce dosáhl na invalidní důchod, nezměnil kvalifikaci žalobcových obtíží, avšak zlepšil se jeho zdravotní stav. Žalobce v dubnu 2018 při práci narazil hlavou na držák, v důsledku čehož došlo k zhmoždění jeho páteře a otřesu mozku. Posudkový lékař zjistil, že v důsledku nárazu trpí postkomočným syndromem, následně se u něj rozvinuly psychické potíže, mírně se mu zhoršil sluch (dle audiometrie ztratil 10,5 %) a trpí pískáním v uších (tinnitus). Jinak je extrémně obézní, dle praktického lékaře měří 190 cm, váží 160 kg, BMI 44,3. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce lékař určil tzv. postkomoční syndrom. K datu vydání posudku lékař disponoval novými lékařskými zprávami, včetně psychiatrického vyšetření, na jejichž základě dospěl k závěru o snížení procentní míry poklesu pracovní schopnosti žalobce na 30 %, tj. pod úroveň 35 %, což neodpovídá žádnému stupni invalidity (§ 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění). Lékař také uvedl, že přihlédl k závažnosti zdravotního postižení, jeho komplikacím, charakteru životního povolání i dalším onemocněním.
7. V řízení o námitkách si žalovaná vyžádala další posudek. V **posudku ze dne 30. 9. 2021** lékař ČSSZ zohlednil další lékařské zprávy, mj. zprávu z úrazové ambulance ze dne 5. 7. 2021, zprávu z neurologie ze dne 21. 7. 2021 a z ORL ze dne 23. 7. 2021. Na rozdíl od lékaře OSSZ Ostrava hodnotil lékař ČSSZ zdravotní postižení žalobce dle kap. V, položky 1b (pokles míry pracovní schopnosti o 15-20 %) s tím, že žalobce hodnotil na horní hranici procentního rozmezí, tj. s mírou poklesu pracovní schopnosti o 20 %. Dle něj totiž nejde o středně těžké postižení ve smyslu posudkově medicínských kritérií dle cit. vyhlášky.

Oprava aplikace posudkových kritérií ovšem nezměnila závěr o tom, že žalobce není invalidní, a to od data vydání tohoto druhého posudku (30. 9. 2021). Nové lékařské zprávy přitom nedokladovaly posudkově významné skutečnosti a neovlivnily posudkové hodnocení ani v námitkovém řízení. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti dle § 3 cit. vyhlášky se přitom nezměnila.

8. V průběhu řízení o žalobě soud požádal posudkovou komisi o vypracování dalšího posudku. V **posudku ze dne 17. 3. 2022 posudková komise** zkoumala pokles pracovní schopnosti žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí. Z tohoto posudku soud zjistil, že posudková komise zasedala ve složení z předsedkyně komise, dalšího lékaře s odborností interní lékařství a tajemnice. Jednání posudkové komise se účastnil i žalobce. Přitom posudková komise přezkoumala doloženou zdravotnickou dokumentaci. Posudková komise se ztotožnila se závěry obou shora označených posudků v tom, že žalobce již není invalidní. Žalobce sice trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, který omezuje jeho fyzické schopnosti a ovlivňuje jeho pracovní schopnosti, avšak ne natolik, aby šlo o invaliditu. Posudková komise převzala kvalifikaci žalobcových zdravotních obtíží z posudku ze dne 30. 9. 2021, tj. dle kap. V pol. 1b, s tím, že žalobcova míra pracovní schopnosti poklesla o 20 %. Dále posudková komise uvedla, že žalobce není schopen těžké fyzické práce s přenášením nadlimitních břemen, zde je riziko úrazu.
9. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje žalovaná. Pro účely soudního přezkumu zdravotní stav pak posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem ministerstvo zřizuje jako své orgány posudkové komise (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb.). Soud ovšem nezkoumá věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek rozhodujícím důkazem. A to za předpokladu, že z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, které by správnost posudku zpochybnily. Posudková komise se musí vypořádat se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá. Posudkové závěry musí náležitě odůvodnit. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, její rozhodnutí v námitkovém řízení musí být jasné, srozumitelné a úplné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011-43).
10. Náležitosti posudku upravuje § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž 1) účel posouzení, 2) datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 3) výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 4) skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, 5) výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, 6) procentní míru poklesu pracovní schopnosti, 7) stupeň invalidity, 8) den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity, 9) odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti a 10) tzv. pracovní

Shodu s prvopisem potvrzuje

rekomandaci (to pouze, jde-li o invaliditu prvního či druhého stupně), tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012-18).

11. V posuzované věci si soud vyžádal shora specifikovaný posudek. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností interní lékařství, tedy lékaře z oboru nemoci, který bezprostředně souvisí s dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem žalobce. Posudek má všechny shora uvedené náležitosti.
12. Posudek posudkové komise ze dne 17. 3. 2022 podle názoru soudu splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti. Posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila. Posudek nevzbuzuje žádné pochyby. Zdravotní postižení žalobce posudková komise podřadila pod kapitolu V (*duševní poruchy a poruchy chování*), položku *Organické a symptomatické duševní poruchy*, konkrétně 1b vyhlášky č. 359/2009 Sb. Pod tuto položku spadá *lehké postižení, lehké postižení myšlení, nápadný odklon od normy, dysfunkce zhoršující sociální přizpůsobivost, důsledky se projevují po většinu sledovaného období nebo je středně závažné postižení v několika obdobích během roku, lehký odklon od normy při výkonu některých denních aktivit a rolí*. Dle odpovídajícího posudkového hlediska se míra poklesu pracovní schopnosti stanoví, že při stanovení míry poklesu pracovní schopnosti je třeba *komplexně zhodnotit poruchy kognitivních funkcí, tj. poruchy intelektu, paměti a učení, myšlení a úsudku, schopnost diferencovat a klasifikovat zevní podněty, plánovat a organizovat, vytvářet abstrakce, dále poruchy nálad a emotivity, osobnosti a chování. Při posouzení je třeba přihlídnout k rozsahu a struktuře organického postižení, rychlosti vývoje postižení, premorbidní osobnosti včetně vzdělání, schopnosti sociability a adaptability*. V posudku komise uvedla, že položku 1b zvolila na základě toho, že žalobce trpí dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem, jehož rozhodující příčinou je postkomoční syndrom po úrazu v dubnu 2018 (komoce mozková, distorse páteře) s rozvojem psychických obtíží, mírným zhoršením sluchu a hučením v uších.
13. Vzhledem k funkčním omezením určila posudková komise pokles pracovní schopnosti pro toto postižení horní hranici procentní míry poklesu, a to na 20 %. Posudková komise současně vysvětlila, z jakého důvodu nezařadila postižení žalobce pod podložky 1c (nejde o středně těžké postižení ve smyslu medicínských kritérií dle cit. vyhlášky). Z uvedeného je zřejmé, že posudková komise použila posudková kritéria předepsaná vyhláškou.
14. Posudková komise dále nenavýšila celkový pokles míry pracovní schopnosti § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 359/2009 Sb., jelikož zde nebylo zdravotního postižení, které by bylo možné jako přidružené posoudit, resp. žalobce takové zdravotní postižení dostatečně konkrétně nespecifikoval. Soud v tomto směru upozorňuje, že dokonce i posudek ze dne 21. 10. 2019, na základě něhož žalovaná původně přiznala žalobci invalidní důchod, vycházel z předpokladu, že u žalobce není dán předpoklad pro zvýšení míry poklesu pracovní schopnosti dle § 3 cit. vyhlášky. Neučinil tak ani posudkový lékař ČSSZ v posudku ze dne 30. 9. 2021. Tento závěr převzala i posudková komise.
15. Ani soud nemá za to, že by zde bylo na místě zvýšit horní hranici procentní míry poklesu pro neschopnost žalobce využívat dosaženého vzdělání, zkušeností a znalostí,

jelikož práce truhláře – jakkoli je spojena s fyzickou prací – bez dalšího neznámá, že žalobce bude nutně vykonávat těžkou fyzickou práci, resp. bude přenášet těžká či nadlimitní břemena. Ostatně žalobce s ohledem na jeho dosavadní zkušenosti může vykonávat např. i práci instruktora odborné výchovy, jak činil již v minulosti (viz zpráva o psychologickém vyšetření z 5. 6. 2019).

16. Pro úplnost soud doplňuje, že i pokud by snad posudková komise měla – jak se domáhá žalobce – přidat ke zjištěné míře poklesu jeho pracovní schopnosti jím kýžených 10 %, stejně by na invalidní důchod nedosáhl. Dle posudkové komise poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 20 %, a tedy ani za pomoci zvýšení dle § 3 odst. 1 a 2 by se „nepřehoupnul“ přes hranici 35 % (viz § 3 odst. 3 cit. vyhlášky). Ostatně podle § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je pojištěnec *invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %* (zvýraznění doplněno).
17. Zbývá upozornit, že posudková komise neopomněla zohlednit lékařské zprávy, které žalobce předložil, a to lékařské zprávy ze dne 21. 11. 2021 z ordinace klinické psychologie a ze dne 1. 12. 2021 z psychiatrie. Posudkové hodnocení neodporuje tomuto nálezu, nýbrž ho zohledňuje.
18. V otázce posouzení zdravotního stavu žalobce vycházel soud mj. z posudku posudkové komise. Žalobce nebyl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, když jeho pracovní schopnost poklesla o 30 %. Nesplňuje tak podmínku invalidity. Rozhodnutí žalované odpovídá jeho zdravotnímu stavu. Napadené rozhodnutí není nezákonné. S ohledem na výše uvedené soud žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
19. Nic žalobci nebrání, aby – pokud se jeho zdravotní stav změní – opětovně žádal o přiznání invalidního důchodu. Za tím účelem bude žalovaná muset opět zkoumat míru poklesu jeho pracovní schopnosti.
20. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 2 s. ř. s.); procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 21. 9. 2022

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně

